

Udskrift af dombogen

Adv. SA SAK-2017-3100101-241

DOM

afsagt den 25. november 2019 i sag

SS 2-18887/2019
Erstatningssøgende
E1
Født juni 1993
og
E2
Født september 1995

mod

Anklagemyndigheden

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag er behandlet uden domsmænd.

Statsadvokaten i København har ved tilkendegivelse af 19. juli 2019 i medfør af retsplejelovens § 1018 f, stk. 1 indbragt nærværende sag for retten, hvor E1 og E2 har fremsat krav om tilkendelse af en erstatning på 10.000 kr. til hver for sagsbehandlingstiden, krænkelse af forbuddet mod gentagen strafforfølgning, samt for fortsat strafforfølgning trods advokatens indstilling om påtaleopgivelse.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om frifindelse.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af de erstatningssøgende. Der henvises herom til retsbog af 18. november 2019.

Oplysningerne i sagen

Den 11. maj 2016 kl. 15.28 blev de erstatningssøgende anholdt sigtet for overtrædelse af straffelovens § 121 ved at have kaldt Minister for fascist. Kl. 15.30 blev de løsladt.

Den 15. juni 2016 blev der udstedt et bødeforlæg på 1.000 kr. til begge er-

statningsøgende for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 18 stk. 1, jf. § 3, stk. 1 for at have råbt fascist efter Minister

Den 7. september 2016 blev der udstedt bødeforlæg på 2.000 kr. til begge erstatningsøgende for overtrædelse af straffelovens § 121 for at have råbt fascist eller lignende efter Minister

Ved mail af 13. september 2016 opfordrede advokaten til, at sagen blev påtaleopgivet.

Den 12. december 2016 blev E2 dømt som udebleven for overtrædelse af straffelovens § 121.

Den 20. december 2016 blev begge de erstatningsøgende ved Københavns Byrets dom frifundet for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 1, jf. § 3, stk. 1, idet retten ikke fandt at ytringerne var egnet til at forstyrre den offentlige orden.

Den 6. april 2017 sendte advokaten en mail til Københavns Politi og gjorde opmærksom på dobbeltstrafproblematikken.

Advokaten rykkede adskillige gange for et svar i løbet af foråret og sommeren 2017.

Den 19. juni 2017 rejste anklagemyndigheden tiltale mod E1 for overtrædelse af straffelovens § 121.

Den 11. august 2017 afsagde Københavns Byret kendelse om ikke at admittere straffesagen mod E1 for overtrædelse af straffelovens § 121.

Den 7. september 2017 begærede advokaten udeblivelsesdommen af 12. december 2016 genoptaget, samt påstod afvisning af sagen.

Den 20. september 2017 besluttede anklagemyndigheden at påtaleopgive forholdet vedrørende overtrædelse af straffelovens § 121 i forhold til E1

Den 13. september 2017 opfordrede advokaten anklagemyndigheden til at påtaleopgive sagen under henvisning til EMRK art. 10 om ytringsfrihed.

Den 7. november 2017 blev udeblivelsesdommen af 12. december 2016 vedr. E2 ophævet og der skete frifindelse for overtrædelse af straffelovens § 121.

Ad erstatning

Den 4. januar 2017 søgte de erstatningsøgende om takstmæssig erstatning for uberettiget frihedsberøvelse den 11. maj 2016

Dette afslog Statsadvokaten den 28. marts 2017.

Den 14. november 2017 anmodede advokaten om en ny afgørelse om erstatning under henvisning til det passede.

Den 30. november 2017 præciserede advokaten, at der tillige blev søgt om erstatning for de forhold, som nærværende sag omhandler.

Den 1. februar 2018 blev de erstatningsøgende hver tilkendt 2.500 kr. i takstmæssig erstatning for anholdelsen. Af Statsadvokatens afgørelse fremgår bl.a.:

"....Sagsbehandlingstiden og sigtelsen:

.... E2 har været sigtet i 1 år og 5 måneder og E1 har været sigtet i 1 år og 3 måneder. Da Deres klienter har væ-

ret sigtet i betydelig kortere tid end 5 år, kan der således ikke ydes erstatning på baggrund af den samlede sagsbehandlingstid. Der foreligger heller ikke døde perioder. Jeg finder heller ikke, at sagen skulle have haft en ekstraordinær belastende karakter.....

Den omstændighed, at der blev rejst tiltale i strid med forbuddet mod dobbeltstraf udgør ikke en særligt belastende omstændighed og kan ikke medføre en forhøjelse i forhold til erstatningstaksterne...."

Denne afgørelse blev den 1. marts 2018 af advokaten påklaget til Rigsadvokaten.

Advokaten fremsendte rykker til Rigsadvokaten den 13. august 2018

Den 17. september 2018 traf Rigsadvokaten følgende afgørelse vedr. erstatningsøgende E1 :

"....Erstatning for sigtelse eller sagsbehandlingstiden

Jeg er enig med Statsadvokaten i, at der ikke er grundlag for at tildele Deres klient erstatning for sigtelsen eller sagsbehandlingstiden i medfør af retsplejelovens § 1018b.

Længden af sigtelsen - da den har været under 5 år - vil således ikke i sig selv kunne begrunde erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 b. Jeg er endvidere enig med Statsadvokaten i, at gennemførelsen og forløbet af straffesagen mod Deres klient ikke har haft en sådan ekstraordinær og belastende karakter, at der på den baggrund efter en samlet vurdering af sagens konkrete omstændigheder undtagelsesvis er grundlag for at tilkende Deres klient erstatning efter § 1018 b. Jeg kan i den forbindelse henholde mig til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse.

Erstatning efter retsplejelovens § 1018 h

.....

Jeg har i det følgende overvejet, dels den omstændighed, at A. anklagemyndigheden udstedte to bødeforlæg, dels den omstændighed, at B. anklagemyndigheden rejste tiltalte på ny efter straffelovens § 121.

A. Udstedelse af 2 bødeforlæg

Det er min opfattelse, at det forhold, at sagerne ved en fejl ikke blev behandlet samlet, ikke i sig selv berettiger til erstatning efter retsplejelovens § 1018 h. Jeg har ved vurderingen heraf lagt vægt på sagens samlede forløb, herunder at Deres klient ikke har deltaget i et retsmøde vedrørende tiltalen for overtrædelse af straffelovens § 121.

Jeg finder herefter ikke, at sagen har haft en sådan intensitet og følelighed for Deres klient, at det samlede sagsforløb kan begrunde et erstatningsansvar for de strafforfølgende myndigheder

B. Tiltalerejsning efter straffelovens § 121.

.....På baggrund af en samlet konkret vurdering finder jeg ikke, at det var ansvarspådragende af anklagemyndigheden, at anklagemyndigheden rejste tiltale ved anklageskrift af 19. juni 2017.....

Det forhold at Københavns Byret vurderede sagen anderledes end anklagemyndigheden udgør efter min opfattelse ikke en ansvarspådragende fejl. Jeg

finder derfor ikke grundlag for at tildele Deres klient erstatning efter dansk rets almindelige erstatningsregler, jf. retsplejelovens § 1018 h."

Samme dato traf Rigsadvokaten en tilsvarende afgørelse vedrørende erstatningsøgende E2 dog således, at hun fik tilkendt en skønsmæssig ansat erstatning på 1.000 kr. efter retsplejelovens § 1018 d, stk. 1 for uberettiget at være blevet idømt straf.

Af afgørelsen fremgår bl.a.:

"...Erstatning for sigtelsen eller sagsbehandlingstiden:

Jeg er enig med statsadvokaten i, at der ikke er grundlag for at tildele Deres klient erstatning for sigtelsen eller sagsbehandlingstiden i medfør af retsplejelovens § 1018 b. Længden af sigtelsen - da den har været under 5 år - vil således ikke i sig selv kunne begrunde erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 b. Jer er endvidere enig med Statsadvokaten i, at gennemførelsen og forløbet af straffesagen mod Deres klient ikke har haft en sådan ekstraordinær og belastende karakter, at der på den baggrund efter en samlet vurdering af sagens konkrete omstændigheder undtagelsesvis er grundlag for at tilkende Deres klient erstatning efter § 1018 b. Jeg kan i den forbindelse henholde mig til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse.

Erstatning for uberettiget domfældelse.

.....

Jeg finde, at Deres klient i medfør af retsplejelovens § 1018 d, stk. 1 er berettiget til erstatning. Jeg har ikke fundet grundlag for at nægte eller ned-sætte erstatningen efter § 1018 d, stk. 2.

.....

Erstatning efter retsplejeloven § 1018 h

.....

Det er min opfattelse, at det forhold, at sagerne ved en fejl ikke blev be-handlet samlet, ikke i sig selv berettiger hil erstatning efter retsplejelovens § 1018 h. Jeg har ved vurderingen heraf lagt vægt på sagens samlede forløb, herunder at Deres klient ikke har deltaget i et retsmøde vedrørende tiltalen for overtrædelse af straffelovens § 121.

Jeg finder herefter ikke, at sagen har haft en sådan intensitet og følelighed for Deres klient, at det samlede sagsforløb kan begrunde et erstatningsan-svar for de strafforfølgende myndigheder, udover det beløb, som jeg har til-kendt Deres klient for domfældelsen, jf. nedenfor...."

Den 17. november 2018 anmodede advokaten om, at få sagen indbragt for retten.

Den 14. januar 2019 anmodede advokaten Rigsadvokaten om at revurdere sagen i lyset af Østre Landsrets dom af 6. december 2018.

Den 4. februar 2019 traf Rigsadvokaten en revurderingsafgørelse idet Rigs-advokaten henholdt sig til sine afgørelser af 17. november 2017.

Den 17. juni 2019 forespurgte advokaten Rigsadvokaten og Statsadvokaten, hvad sagen beroede på.

Sagen er modtaget i retten den 25. juli 2019.

Erstatningssøgende har til støtte for deres påstand henvis bl.a. til, at havde man taget advokatens henvendelse seriøst, så var sagen droppet; hvis anklagemyndigheden havde gjort sit arbejde ordentligt, havde sagsbehandlingstiden været max. 6 måneder.

Endvidere skal det tillægges selvstændig betydning, at erstatningskravet blev fremsat 1. gang den 4. januar 2017 og der er forløbet næsten 3 år førend dette fidner sin afgørelse. Endvidere henvises til EMRK art. 6 som har en betydning.

Endvidere er det en grov bagatellisering at kalde det en "beklagelig fejl" at der er tale om dobbelt strafforfølgning. Anklagemyndigheden prøver med en teknisk argumentation at komme udenom ne bis in idem.

Anklagemyndigheden har henholdt sig til Rigsadvokatens afgørelse.

Rettenns begrundelse og afgørelse

De erstatningssøgende har erkendt, at de har kaldt Minister for fascist, hvorfor der ikke har skullet finde efterforskning sted i sagen og der blev da også hurtigt udstedt bødeforlæg. Selv om den samlede sagsbehandlingstid til trods herfor løb op på hhv. 1 år og 3 måneder og 1 år og 5 måneder, finder retten ikke, at sagsbehandlingstidens længde i sig selv kan begrunde et erstatningskrav, og retten finder det ikke godtgjort, at sagsbehandlingstiden konkret har påført de erstatningssøgende lidelse, tort, ulempe eller forstyrrelse eller ødelæggelse af stilling og forhold efter retsplejelovens § 1018 b, jf. §018 a. Retten finder i den forbindelse ikke, at sagsbehandlingstiden for erstatningskravet kan føre til andet resultat.

Retten finder imidlertid at det forhold, at de erstatningssøgende både blev sigtet for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen og for straffelovens § 121 skyldes en fejl fra anklagemyndighedens side, hvortil kommer, at anklagemyndigheden trods advokatens skrivelse af 6. april 2017 vedr. dobbeltstrafproblematikken fortsatte sagerne i retten.

Retten finder herefter, at anklagemyndigheden har handlet ansvarspådragende.

Under henvisning til karakteren af den begåede fejl sammenholdt med karakteren af det påsigtede forhold fastsættes på baggrund af sagernes forløb en godtgørelse for tort på 2.000 kr. til hver af de erstatningssøgende.

Thi kendes for ret:

Der tillægges erstatningssøgende E1 2.000 kr. i erstatning med sædvanlig procesrente fra den 25. november 2019.

Der tillægges erstatningssøgende E2 2.000 kr. i erstat-

ning med sædvanlig procesrente fra den 25. november 2019.

Beløbet samt sagens omkostninger, herunder 5.800 kr. + moms i salær for hver erstatningssøgende til den beskikkede advokat, advokat Tage Siboni, udredes endeligt af statskassen.

Lisbeth Christensen

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Københavns Byret, den 25. november 2019

Betina Christoffersen

Afdelingsleder